

Fröken Spöke och varulvarna

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Sportlovet närmar sig och Fröken Sparre får chansen att följa med till fjällen för att åka slalom. I bussen på väg till fjällen upptäcker de att det nästan är fullmåne och då drar historierna om varulvar igång. De kommer fram till hotellet Vargen och där börjar de lägga märke till saker som stärker deras misstankar om varulvar. Plötsligt befinner sig Rima i fara ...

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna. (SV åk 4–6)
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 4–6)
- Olika sätt att bearbeta egna och gemensamma texter till innehåll och form. Hur man ger och tar emot respons på texter. (SV åk 4–6)
- Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Anpassa språket för olika syften, mottagare och sammanhang.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter. (SV åk 4–6)
- Strategier för att skriva olika typer av texter, till exempel meddelanden. (SV åk 4–6)
- Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning. (SV åk 4–6)
- Kommunikation för olika syften. Lyssna, svara, fråga, berätta samt uttrycka önskemål och känslor. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läsa, förstå och reflektera över texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.

ORD ATT FÖRKLARA

fjällen

ylar

entré

korridor

uppstoppade

ripa

vargsax

plogar

liften

sajt

inbillade

gupp

FRÅGA, FRÅGA, BYT!

Denna övning kan ni göra när ni har läst en del av boken eller hela boken. Dela ut en tom lapp till alla elever. Låt dem få skriva en fråga till boken. Det kan vara en fråga som har ett direkt svar, t.ex.:

- Vad heter hotellet som de bor på?

Eller så kan det vara en mer öppen fråga där svaret kan variera, t.ex.:

- Vad tyckte du var det bästa med kapitlet/boken?

Samla sedan in lapparna, blanda och dela ut dem så att alla har en lapp med en fråga. Sedan får eleverna mingla runt i klassrummet. När de träffar en kompis ställer de sin fråga och låter kompiserna svara. Båda gör detta med sina frågor innan de byter lappar med varandra och minglar vidare.

DISKUSSIONSFRÅGOR

I många berättelser och filmer finns det spöken, vampyrer, varulvar med mera. Var kommer egentligen dessa läskiga figurer ifrån? Finns det någon sanning bakom? Ge eleverna tid att tänka lite själva och sedan prata i smågrupper.

- Tror du det finns/har funnits spöken/vampyrer/varulvar?
- Varför tror du det?
- Varför är det så vanligt med dessa figurer i berättelser?
- Har du någon favoritbok eller film med detta tema?

STAFETTSKRIVNING

I denna övning får eleverna prova på att stafettskriva. Det passar bra att eleverna sitter i grupper om fyra. Var och en får ett papper med början på en berättelse överst. Eleverna får en kort stund på sig att läsa igenom texten och sedan bygga på den. Efter någon minut ska de avsluta och skicka texten vidare till nästa person. Då får varje elev ta över en annan elevs text. Återigen läser de igenom vad det står och bygger på texten själva. Fortsätt så i några omgångar.

Avsluta med att läsa upp några av berättelserna som grupperna har gjort ihop.

Här är några starter på berättelser:

Långt in i den djupaste av skogar bor det en liten gumma. Gumman har bott där ensam sedan hennes man mystiskt försvann. Vissa skulle säkert inte våga bo kvar efter att något sådant hade hänt. Gumman som heter Liv är inte som alla andra. Hon ...

Det var dags för Alice att gå och lägga sig. Som vanligt fick mamma och pappa ta var sin titt under sängen och bakom gardinen innan Alice vågade krypa ner i sängen för att sova. Varken mamma eller pappa hittade något och sa:

– God natt, Alice. Sov så gott! Vi ses imorgon!

När de släckte lampan och stängde till dörren, slumrade Alice snabbt till. Mitt i natten vaknade hon av ett ljud. Det lät som ...

Milos höll på att stänga sin butik för kvällen. När sista kunden hade gått gick han in till sitt kontor för att göra lite pappersarbete. Plötsligt hördes ett pling-plong och Milos hann tänka att han hade glömt att låsa dörren till butiken. Ett släpande ljud hördes och ...

Tiden hade sprungit iväg när vi var på vår fisketur och klockan var mycket nu. När vi lade till med båten lyste månen och vi kunde inte annat än att stanna upp och njuta. På väg mot bilen kom Viktor på att han hade glömt sina glasögon i båten. Jag satte mig i bilen så länge. När bildörren plötsligt öppnades frös min kropp till ...

SKRIV EN EGEN VARULVSBERÄTTELSE

Eleverna ska skriva en berättelse med varulvstema. Berättelsen ska vara spännande och ska på något sätt innehålla varulvar.

Ordbank

Övningen handlar om att samla ord som har med varulvar och spänning att göra. Ordbanken ska fungera som en stöttning när eleverna sedan ska skriva sina egna berättelser.

Dela in eleverna i smågrupper och ge dem ett blädderblockspapper. Eleverna ska utse en person som skriver. Nu får de några minuter på sig att skriva alla ord som har med detta tema att göra. Efter några minuter gör ni en rotering. Grupperna lämnar sina papper och flyttar vidare till nästa grupps papper. Där ska gruppen nu fylla på med fler ord. Rotering kan ske med några upprepningar.

Häng upp papperna på väggen och gå igenom orden. Du som lärare kan göra en sammanställning som eleverna sedan kan ha som stöttning i sin varulvsberättelse.

Planera berättelsen

Eleverna ska planera sina berättelser innan de skriver dem. I planeringen ska de i stora drag ha tänkt ut hur berättelsen ska vara. De får fylla mallen med ord och meningar som berättar kort om karaktärer, miljö, problem och lösning. Mallen finns på nästa sida.

TITEL: _____

Karaktär (Vem är huvudperson? Vilka andra karaktärer är viktiga i din berättelse?)

Miljö (Var utspelar sig berättelsen? I vilka olika miljöer är de?)

Problem (Vilket problem uppstår/stöter de på?)

Lösning (Hur löser sig problemet?)

Skriv berättelsen och illustrera den

När eleverna har planerat sina berättelser är det dags att börja skriva dem. När de skriver ska de ha sina planeringar samt ordbanken till hjälp.

Till berättelsen ska eleverna även rita några bilder som fungerar som en stöttning till texten.

Kamratrespons

När berättelserna är färdiga är det dags att låta en kamrat läsa eller lyssna på berättelsen samt ge respons. Utifrån responsen har man sedan en chans att ändra och lägga till något som man missat.

Detta var bra, detta var mindre bra, detta undrar jag över, tänk på detta:

+	
-	
?	
→	

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

Kapitel 1–4

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Var bor Fröken Sparre?
Hon bor i skolans källare.
2. Vem är Rima?
Rima är idrottslärare på skolan.
3. Vad är en varulv?
En varulv är hälften människa och hälften varg.
4. Vilket namn har hotellet som de ska bo på?
Det heter Hotell Vargen.
5. Vilken färg har fru Varg på sina ögon?
Hennes ögon är gula.
6. Vad hängde på väggarna i korridoren?
Det hängde uppstoppade djur på väggarna.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

7. Vad ska Ebba och Ivar göra på sportlovet?
De ska åka slalom i fjällen.
8. Enligt en saga säger man att det händer något speciellt när det är fullmåne. Vad händer?
När det är fullmåne kommer varulvarna fram och biter djur och människor.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

9. Varför sover barnen flera ihop och de vuxna ensamma? Vad tror du?
Eget svar.
10. En vargsax är förbjuden att använda nuförtiden. Varför är det så?
Eget svar.

Kapitel 5–8

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

11. Vilka hade röda kläder?
Skidlärarna hade röda kläder på sig.
12. Vad drack Rima och Ulf Varg?
De drack varm choklad med grädde.
13. Hur såg månen ut?
Den var stor, rund och glänste som silver.
14. Vad hördes från frökens Sparres rum?
Det hördes höga snarkningar från fröken Sparres rum.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

15. Beskriv herr Vargs utseende.
Herr Varg hade ett stort skägg, kraftiga ögonbryn, ett ärr på kinden och spetsiga hörntänder.
16. Vilket var det sista rådet om hur man stoppar en varulv?
Man ska sticka varulven i handen så att det kommer tre droppar blod.
17. Hur blev barnen säkra på att Ulf Varg var en varulv?
De såg att hans skägg hade växt ut på en kort stund och att han gick och ylade mot månen.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

18. Hur tolkar du uttrycket "av fri vilja och med gott hjärta"?
Eget svar.

Kapitel 9–11

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

19. Vad fanns i skålen?
Skålen var fylld med grädde.
20. Vem är Björn?
Björn är Ulfs tvillingbror.
21. Varför ylade Ulf mot månen?
Han gjorde det för att han var så glad och kär.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

22. Barnen trodde sig se att Ulf bet Rima i halsen, men vad hade egentligen hänt?
Ulf hade gett Rima en puss för att han tyckte att hon var så vacker.
23. Vad gillade fröken Sparre att göra när de åkte skidor?
Hon gillade att åka på gupp för då flög hon längre än alla andra.
24. Varför sniffade fru Varg i luften enligt henne själv?
Hon sniffade för att känna om någon hade parfym. Hon ville inte att någon skulle ha parfym eftersom det inte är bra för dem som är allergiska.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

25. Vad menas med "att bli galen av kärlek"?
Eget svar.